

Izvješće o radu ŽMRS

s narodnim knjižnicama u 2021. godini

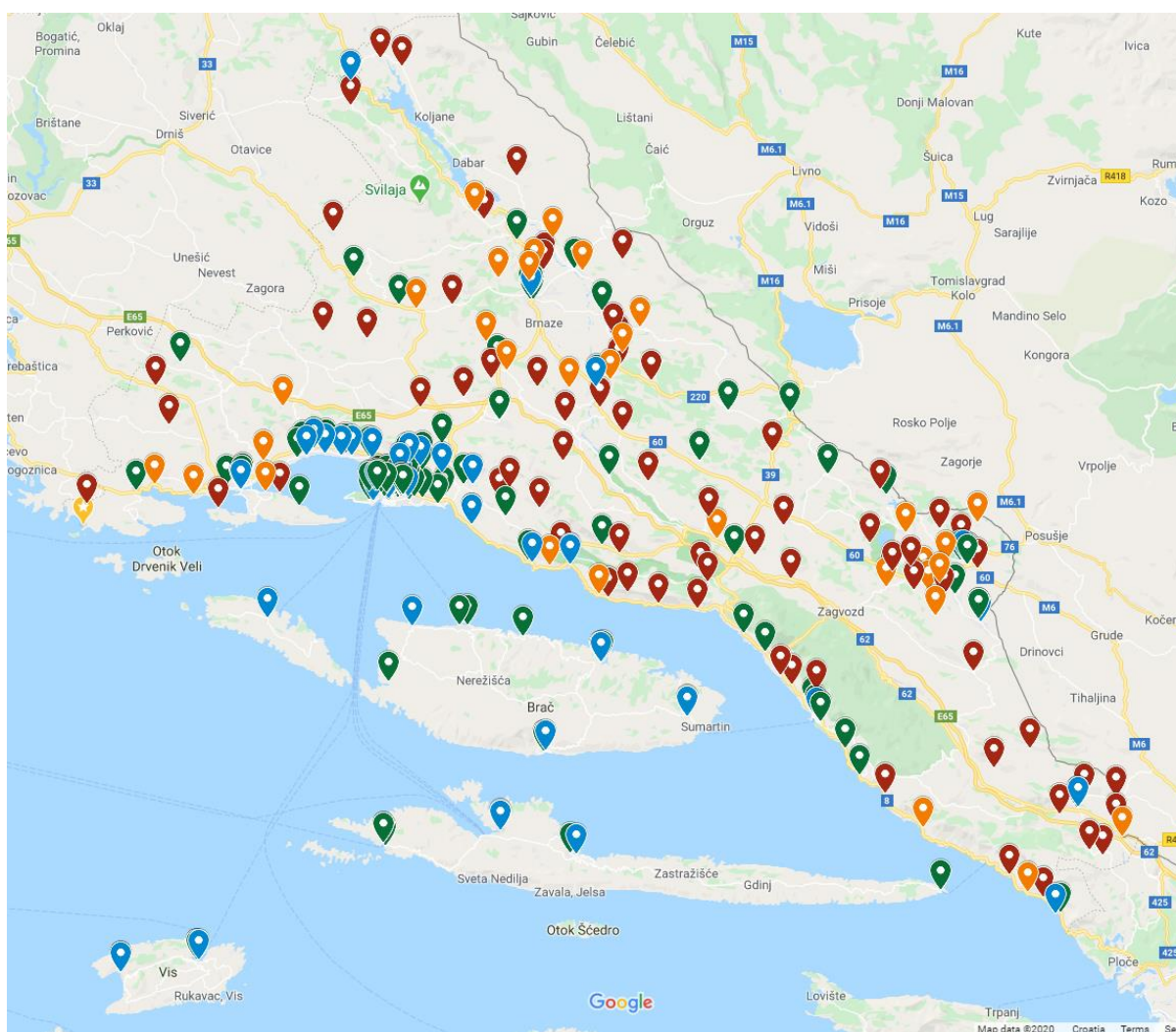
Gradska knjižnica Marka Marulića Split
Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice u Splitsko-dalmatinskoj županiji

veljača 2022.

Uvod

Splitsko-dalmatinska županija najveća je hrvatska županija po veličini (14.045 km²), druga po broju stanovnika (425.412 st.), kao i po broju postojećih knjižnica (**171**), tj. 188 ustrojbenih jedinica pod nadležnošću županijske matične knjižnice. Administrativno sjedište je Split, drugi grad po veličini u Hrvatskoj, koji ima 161.312 stanovnika.

SDŽ je najveća i po broju jedinica lokalne samouprave, njih 55. U županiji je ustrojeno 16 gradova i 39 općina. Svih 16 gradova ima knjižnicu, kao i 13 općina, dok 26 općina nema. Na brojku od navedenih 29 narodnih knjižnica treba pridodati njihovih 17 ogranaka, što ukupno daje 46 ustrojbenih jedinica narodnog tipa u SDŽ.

Uračunamo li ogranke narodnih knjižnica, GKMM obavlja poslove matičnosti nad **188** knjižničnih jedinica. Uračunamo li napore ŽMRS na zagovaranju osnivanja knjižnica kod onih općina koje nemaju narodnu knjižnicu, GKMM Split obavlja poslove matičnosti nad ukupno **214** postojećih i potencijalnih knjižničnih ustrojbenih jedinica.

Prema Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 81/2021), osnovni zadatak Županijske matične razvojne službe je unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području svoje nadležnosti kroz obavljanje sljedećih aktivnosti:

- sudjeluje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi i Središnjeg stručnog vijeća svih matičnih razvojnih službi Republike Hrvatske sukladno članku 13. Pravilnika
- obavlja poslove matične djelatnosti utvrđene člankom 33. i 34. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti
- nadzire obavljanje knjižnične djelatnosti sukladno članku 43. Zakona
- nadzire provođenje specifičnih zadataka knjižnica sukladno Standardu za narodne knjižnice i Standardu za školske knjižnice u knjižnicama s područja svoje nadležnosti
- na temelju navedenih praćenja izrađuje analize stanja u knjižnicama i njihov stupanj usklađenosti sa standardima te o tome izvješćuje osnivače, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, ministarstvo nadležno za poslove kulture i ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja
- daje stručno mišljenje o postojanju uvjeta za osnivanje odnosno početak rada knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti te njihovih ustrojstvenih i organizacijskih oblika, sukladno članku 11. stavku 2. Zakona
- sustavno prati usklađenost planova rada i rada samih knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti s nacionalnim planom razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti
- savjetuje knjižnice i predlaže rješenja u svim aspektima knjižničnog poslovanja sa svrhom dostizanja standarda
- koordinira umrežavanje knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti i njihovo uključivanje u knjižnični sustav Republike Hrvatske sukladno članku 33. stavku 2. Zakona

- koordinira i nadzire unos statističkih podataka narodnih i školskih knjižnica u županiji u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu
- skrbi o ravnomjernom razvoju i izgradnji jedinstvene mreže knjižnica na području županije te sa svime upoznaje nadležna nadređena upravna i stručna tijela
- surađuje u projektiranju i opremi prostora narodnih i školskih knjižnica, posebice pri izgradnji novih knjižnica, škola i sl.
- pomaže knjižnicama pri uvođenju novih načina rada, novih oblika poslovanja, novih tehnologija te upućuje djelatnike u nove i složenije poslove
- samostalno ili u suradnji s drugima organizira savjetovanja, seminare i druge oblike stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja
- surađuje u stručnim projektima koje na razini države pokreće Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i potiče suradnju na zajedničkim projektima Županije (npr. digitalizacija zavičajne građe, programi, manifestacije i sl.)
- obavlja poslove pružanja stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu na zahtjev Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- obavlja i druge poslove prema zahtjevu nadležne matične knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Broj djelatnika Županijske matične i razvojne službe: 2 (do ljeta 2021. godine, od 26.7.2021. do 1.2.2022. broj djelatnika ŽMRS: 1)

Rad u 2021. godini

Kao i prethodnu, 2020., i ovu je godinu u mnogim segmentima poslovanja obilježila pandemija Covid-19, kako pojedinih narodnih knjižnica u SDŽ, tako i same matične službe. Također, na poslovanje službe u drugoj polovici godine ponajviše je utjecalo odsustvo voditelja/ice ŽMRS, budući da je kolega Tomislav Staničić otišao sa radnog mjesta voditelja ŽMRS na kraju mjeseca kolovoza. Nakon provedenog natječaja, usklađenog s novim Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021), bila je samo jedna prijava

koja je udovoljavala u potpunosti uvjetima natječaja ali je prijavljena kolegica odustala zbog plaće koja bi joj bila znatno manja nego što joj je na radnom mjestu s kojeg bi prešla u Matičnu službu GKMM. Nakon ponovljenog natječaja, dobili smo kolegicu koja zadovoljava uvjete natječaja i kriterije za obnašanje radnog mjesta voditeljice Matične službe GKMM. Nova voditeljica je sa radom započela u 2022. godini.

Pored redovnih tema koje obilježavaju svaku godinu, pratili smo i savještovali narodne i školske knjižnice u takvim, promijenjenim okolnostima rada i pružanja usluga.

Savjetovanje i pomoć knjižnicama na području matičnosti redovito se obavlja po zaprimljenim upitima s terena ili po neposrednom uvidu u poslovanje od strane ŽMRS, i to najviše u područjima:

- Uređenja i opremanja knjižničnih prostora
- Nabave knjižnične građe
- Stručne obrade građe
- Revizije i otpisa
- Zaštite građe
- Informatizacije
- Osposobljavanja za rad u knjižnici
- Stručnih ispita
- Posredovanja među knjižnicama na terenu i Ministarstvima kulture i obrazovanja
- Sudjelovanje i savjetovanje knjižnica u procesima ažuriranja podataka u Upisniku knjižnica, čiji se sustav osuvremenio i prešao pod upravljanje NSK u Zagrebu.

Knjižnicama su se redovito dostavljale obavijesti o stručnim skupovima i ostalim novinama u struci, te različite informacije korisne knjižničarima. Pojednim stručnim djelatnicima knjižnica u SDŽ, institucijama, kolegama matičarima i ostalim knjižničarima iz drugih županija pomoć se pružala u provođenju istraživanja.

Zbog brojnih upita sa terena (uglavnom školskih knjižničara) o aspektima poslovanja koji se tiču knjižničkog programa MetelWin, u suradnji sa tvrkom Point d.o.o. krajem 2021. godine

dogovorena je serija online webinarima koji su započeli u 2022. godini a tiču se edukacije u korištenju knjižničnog programa MetelWin (trenutačno su obrađene teme statistike i revizije i otpisa građe).

Prikupljanje, obrada i analiza statističkih podataka o radu knjižnica u 2020. g. odvijali su se u prvoj polovici 2021.g., a obuhvatili su rad 27 narodnih knjižnica i 2 ogranka koji predstavljaju općinske narodne knjižnice u kojima se knjižnična djelatnost vrši temeljem posebnih ugovora. Podaci su se prikupljali pomoću standardiziranih obrazaca NSK putem Online sustava statističkih podataka o knjižnicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Statistički podaci prikupljeni od knjižnica s područja matičnosti koriste se za izradu analiza stanja u knjižnicama, usporedbe s podacima iz prethodnih godina te izradu skupne slike stanja knjižnične mreže u Županiji. O nezadovoljavajućem stanju u pojedinim knjižnicama, obavještavaju se ravnatelji, nadležna tijela osnivača, NSK i Ministarstvo kulture RH.

Ukupno su tijekom 2021. g. obavljena 3 posjeta narodnim knjižnicama u svrhu stručnog nadzora, savjetodavno i/ili zbog praćenja rada. Savjetodavni rad sa narodnim knjižnicama odvijao se telefonskim i elektroničkim putem. Kada je postojala potreba, pomoć se tražila i od ostalih stručnih djelatnika u matičnoj knjižnici, NSK te Ministarstva kulture RH.

Zagovaranje i savjetovanje u pogledu uređenja knjižničnih prostora

Kao rezultat zagovaranja uređenja i igradnje novih knjižničnih objekata od strane ŽMRS, stanje na terenu je sljedeće:

- Općinska knjižnica Hrvatska sloga Gradac trebala je u 2021. godini dovršiti uređenje i preseljenje u novi prostor, međutim financijska kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa usporila je realizaciju. U 2022. g. očekuje se nastavak procesa prelaska u novi prostor, kao i rješavanje statusa ravnateljstva knjižnice.
- Gradska knjižnica Vrgorac nastavila je s planiranjem preseljenja u adekvatnije prostore. Nakon dosadašnja dva neuspjela pokušaja osiguravanja novog prostora za gradsku knjižnicu, u 2020. se godini osnivač vratio prvobitnom planu preseljenja u zgradu „Društveno-političkih organizacija“ u centru grada. Za razliku od prethodnog pokušaja, ovaj su put riješene imovinsko-pravne prepreke. S dolaskom nove gradske vlasti,

pokrenuta je suradnja s projektantima i izrađeno je Idejno rješenje adaptacije za novi prostor GK Vrgorac.

- Gradska knjižnica i čitaonica Hvar smještena je u prizemlju i na 1. katu palače Doimi-Radosio (Vukašinović) iz 17. stoljeća. Radi se o objektu od prvorazrednog povijesnog i kulturnog značenja, koji je u izuzetno lošem stanju, zapušten do mjere da je moguće opasan za korisnike i djelatnike. Gradsko vijeće Grada Hvara donijelo je 2020. god. odluku da vrt ispred palače Doimi-Radosio, bude mjesto gradnje nove knjižnične zgrade. U izradi je projekt nove zgrade a u tijeku su i arheološka iskopavanja, nakon kojih će se pristupiti izgradnji objekta.
- Gradska knjižnica i čitaonica Stari grad smještena u zgradi „Hrvatske narodne čitaonice starogradjanske“ iz 19. stoljeća, raspolaže sa nedovoljnom površinom za obavljanje minimuma djelatnosti. U 2022. g. trebalo bi biti završeno uređenje, opremanje i useljenje dodatnog prostora u potkrovlju zgrade Knjižnice, koje je započeto u 2020.
- Općinska knjižnica "Hrvatski sastanak" 1888 Selca u Selcima na otoku Braču godinama funkcionira u prostoru koji po dijelu odredbi Standarda nije primjeren, a koji je svojim fondom i značajno prerasla. Izrađeno je idejno rješenje adaptacije zgrade „Narodnog doma – Sokolane“ na glavnom gradskom trgu, neposredno uz zgradu postojeće knjižnice, u kojoj će knjižnica dobiti primjeren prostor.
- GKMM Split - Radi se na planiranju adaptacije prostora i osiguravanju tehničkih preduvjeta za knjižničnu namjenu prostora smještenog u gradskom kotaru Mejaši. Pandemija koronavirusa je usporila planirani razvoj projekta no u 2022. godini se očekuje intenzivniji rad na otvaranju ogranka.
- GKMM Split - aktivno sudjelovanje u prijavi GKMM na poziv na natječaj „Čitanjem do uključivog društva“ u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.- 2020. Nakon provedenog natječajnog postupka odabrano je 12 uspješnih prijavitelja među kojima je projekt GKMM „Za dobre vibre – čitaj libre“ uspješno apliciran te su dobivena sredstva (gotovo 4 milijuna kuna) s kojim će se nabaviti bibliobus, osigurati dva radna mjesta te uspostaviti bibliobusna služba GKMM. S ovim projektom započela je dobra i tijesna suradnja sa Splitsko-dalmatinskom županijom koja se kao partner obvezala održavati službu 5 godina nakon završetka projekta.

Projekt traje od 16.9.2021. do 16.9.2023. i Matična služba je važan dio projektnog povjerenstva i uspostave županijske bibliobusne službe.

Savjetovanje i suradnja u području osnivanja novih narodnih knjižnica

Tijekom 2021.g., nastavljeno je zagovaranje osnivanja narodnih knjižnica kod jedinica lokalne samouprave koje to još nisu napravile ili čiji je pravni status ustanove neusklađen sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Općina Otok, u 2019. g. je započela s planiranjem osnivanja narodne knjižnice. Inicijativa općinske uprave i prijedlog donošenja odluke o osnivanju nisu podržani od strane Općinskog vijeća prilikom prvog pokušaja. Za 2021. godinu bilo je najavljeno ponovno pokretanje inicijative osnivanja općinske knjižnice, uz realizaciju u 2022. godini.

Općina Seget je početkom 2022. godine izrazila želju za osnivanjem općinske knjižnice te je ŽMRS u inicijalnim razgovorima sa čelništvom općine o uvjetima potrebnim za realizaciju projekta.

Ostali poslovi

Surađivali smo i s NSK te redovno prisustvovali sastancima Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi. Redovna je suradnja i sa Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Uredom državne uprave, HKD-om, Društvom knjižničara u Splitu, te ostalim knjižnicama izvan županije, kao i ostalim stručnjacima iz područja informacijskih znanosti.

Dio godine bio je posvećen analizi podataka iz Sustava statističkih podataka o knjižnicama, analizi samog sustava i preostalih pogrešaka u njemu, te evidentiranju prostora za napredak, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK u Zagrebu, ostalim matičnim službama u RH i knjižničarima na području SDŽ.

ŽMRS je sudjelovao u organizaciji dvaju stručnih webinarara, u suradnji sa Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara:

- CSSU, ŽMRS i Sveučilišna knjižnica u Splitu – webinar „**Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice**“ – 16. studenog 2021. g.
- CSSU i ŽMRS – webinar „**Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje**“ – 9. prosinca 2021. g.

Djelatnici ŽMRS sudjelovali su i u stručnim poslovima u matičnoj knjižnici, kao što su:

- Rad u Stručnom vijeću GKMM Split.
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka za mrežu knjižnica GKMM.
- Planiranje osnivanja bibliobusne službe GKMM Split i nabave bibliobusnog vozila u okviru natječaja ESF-a „Čitanjem do uključivog društva“ – stručna suradnica ŽMRS je sudjelovala u radnom posjetu Gradskoj knjižnici Zadar, 29. listopada 2021., zbog prikupljanja dodatnih informacija i iskustava vezanih za pokretanje bibliobusne službe u GKMM Split.
- Planiranje prostora i opremanja novog ogranka GKMM Split u kotaru Mejaši.
- GKMM projekt digitalizacije baštinske građe.
- Suradnja s kolegama iz matične knjižnice u područjima:
  - uređenja i opremanja knjižničkog prostora
  - nabave knjižnične građe
  - stručne obrade građe
  - revizije i otpisa
  - zaštite građe
  - informatizacije
  - osposobljavanja za rad u knjižnici
  - stručnih ispita
  - posredovanje s Ministarstvom kulture i medija

Osobno stručno usavršavanje i rad u stručnim tijelima

Tomislav Staničić

Sudjelovanje:

- Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - webinar CSSU, 31.3.2021. & 13.4.2021.
- 15. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 9. festival hrvatskih bibliobusa – stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem. Mjesto održavanja: online putem aplikacije Zoom 08.06. - 09.06.2021.
- webinar Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom ZaKi 31.05.2021.
- Završno predstavljanje intelektualnih rezultata EU projekta Traditional children's stories for a common future – TRACE

Organizacija:

- Član programsko-organizacijskog odbora stručnog skupa "*Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti*", GKMM Split 22.11.2021.
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „*Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice*“, održan 16.11.2021.

Rad u stručnim tijelima:

- Član Povjerenstva NSK za izradu prijedloga Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj.
- Član Radne skupine za izradu prijedloga Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj.
- Član Stručnog vijeća GKMM Split.
- Član Partnerskog vijeća za izradu i provedbu Strategije razvoja grada Splita do 2030. godine.
- Član uredništva Portala narodnih knjižnica RH.
- Član Glavnog odbora Društva knjižničara u Splitu

Maja Stazić

Sudjelovanje:

- Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - webinar CSSU, 31.3.2021. & 13.4.2021.
- Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom Zaki - webinar CSSU, 27.5.2021.
- 15. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 9. festival hrvatskih bibliobusa – stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem, 8.6.2021. & 9.6.2021.

- Međunarodna konferencija o poticanju čitanja „*Čitajmo da ne ostanemo bez riječi*”, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 12.10.2021.
- 13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Umag, Hotel Sol Garden Istra for Plava Laguna, 20. – 22. listopada 2021.
- Stručni skup „*Nova zgrada, nova knjižnica*”, Gradska knjižnica Požega, 9.11.2021.

Organizacija:

- Radionica „*Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*“, GKMM Split, 11.6.2021.
- Koordinatorica i članica organizacijskog tima ERASMUS+ projekta "*Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica*", GKMM Split
- Članica programsko-organizacijskog odbora stručnog skupa "*Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti*", GKMM Split (22.11.2021. godine)
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „*Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice*“, održan 16.11.2021.
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „*Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje*“, održan 9.12.2021.

Ostalo:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split
- Članica Društva knjižničara u Splitu

Klasa: 612-04/22-01/14

Ur. broj: 2181-237-04/22-15

U Splitu, 16.2.2022.

Stručna suradnica u ŽMRS

Maja Stazić, mag. bibl.

Izvješće o radu ŽMRS

sa školskim knjižnicama u 2021. godini

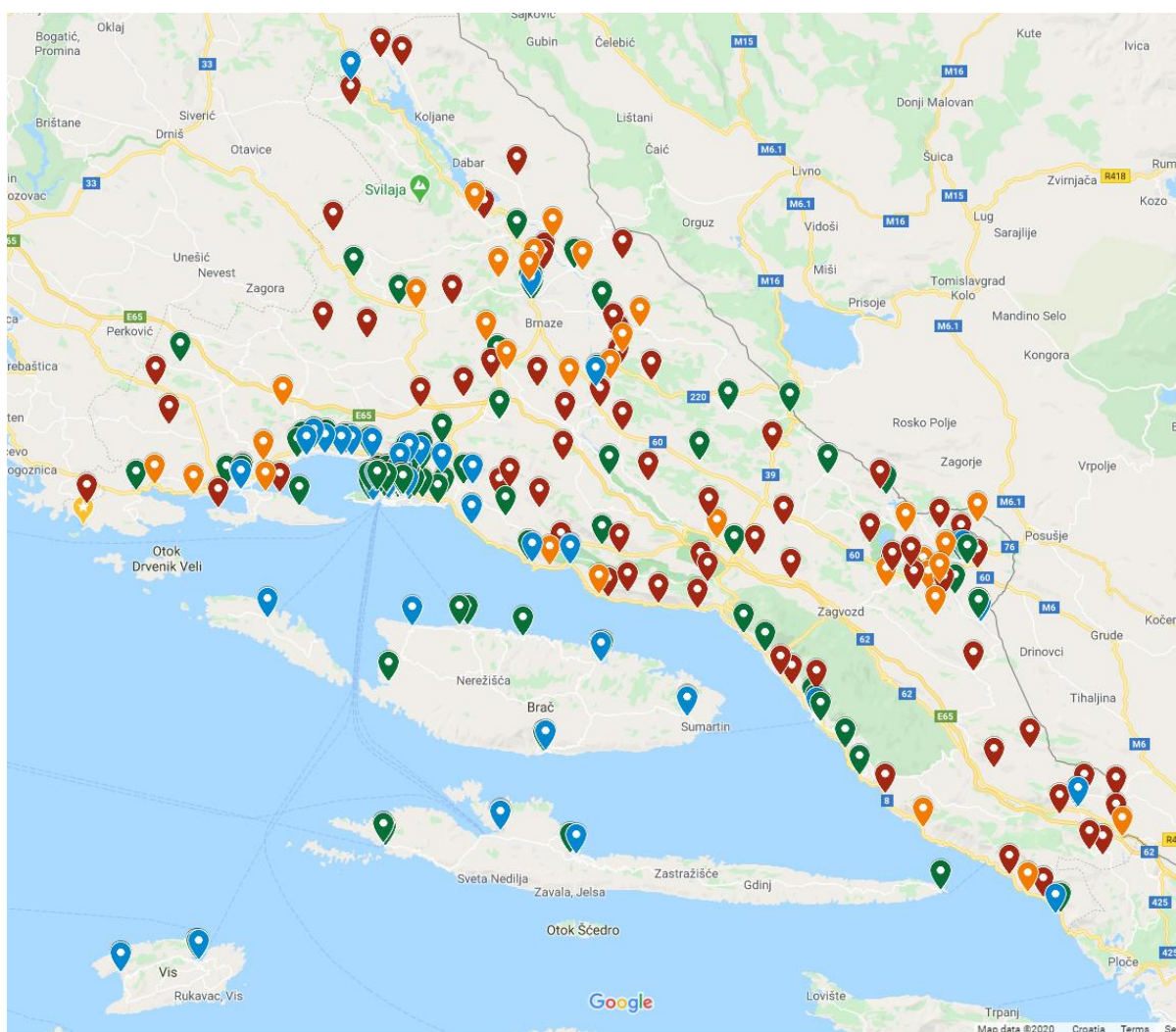
Gradska knjižnica Marka Marulića Split
Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice u Splitsko-dalmatinskoj županiji

veljača 2022.

Uvod

Splitsko-dalmatinska županija najveća je hrvatska županija po veličini (14.045 km²), druga po broju stanovnika (425.412 st.), kao i po broju postojećih knjižnica (**171**), tj. 188 ustrojbenih jedinica pod nadležnošću županijske matične knjižnice. Administrativno sjedište je Split, drugi grad po veličini u Hrvatskoj, koji ima 161.312 stanovnika.

SDŽ je najveća i po broju jedinica lokalne samouprave, njih 55. U županiji je ustrojeno 16 gradova i 39 općina. Svih 16 gradova ima knjižnicu, kao i 13 općina, dok 26 općina nema. Na brojku od navedenih 29 narodnih knjižnica treba pridodati njihovih 17 ogranaka, što ukupno daje 46 ustrojbenih jedinica narodnog tipa u SDŽ.

Uračunamo li ogranke narodnih knjižnica, GKMM obavlja poslove matičnosti nad **188** knjižničnih jedinica. Uračunamo li napore ŽMRS na zagovaranju osnivanja knjižnica kod onih općina koje nemaju narodnu knjižnicu, GKMM Split obavlja poslove matičnosti nad ukupno **214** postojećih i potencijalnih knjižničnih ustrojbenih jedinica.

Prema Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 81/2021), osnovni zadatak Županijske matične razvojne službe je unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području svoje nadležnosti kroz obavljanje sljedećih aktivnosti:

- sudjeluje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi i Središnjeg stručnog vijeća svih matičnih razvojnih službi Republike Hrvatske sukladno članku 13. Pravilnika
- obavlja poslove matične djelatnosti utvrđene člankom 33. i 34. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti
- nadzire obavljanje knjižnične djelatnosti sukladno članku 43. Zakona
- nadzire provođenje specifičnih zadataka knjižnica sukladno Standardu za narodne knjižnice i Standardu za školske knjižnice u knjižnicama s područja svoje nadležnosti
- na temelju navedenih praćenja izrađuje analize stanja u knjižnicama i njihov stupanj usklađenosti sa standardima te o tome izvješćuje osnivače, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, ministarstvo nadležno za poslove kulture i ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja
- daje stručno mišljenje o postojanju uvjeta za osnivanje odnosno početak rada knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti te njihovih ustrojstvenih i organizacijskih oblika, sukladno članku 11. stavku 2. Zakona
- sustavno prati usklađenost planova rada i rada samih knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti s nacionalnim planom razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti
- savjetuje knjižnice i predlaže rješenja u svim aspektima knjižničnog poslovanja sa svrhom dostizanja standarda
- koordinira umrežavanje knjižnica u sustavu svoje matične djelatnosti i njihovo uključivanje u knjižnični sustav Republike Hrvatske sukladno članku 33. stavku 2. Zakona

- koordinira i nadzire unos statističkih podataka narodnih i školskih knjižnica u županiji u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu
- skrbi o ravnomjernom razvoju i izgradnji jedinstvene mreže knjižnica na području županije te sa svime upoznaje nadležna nadređena upravna i stručna tijela
- surađuje u projektiranju i opremi prostora narodnih i školskih knjižnica, posebice pri izgradnji novih knjižnica, škola i sl.
- pomaže knjižnicama pri uvođenju novih načina rada, novih oblika poslovanja, novih tehnologija te upućuje djelatnike u nove i složenije poslove
- samostalno ili u suradnji s drugima organizira savjetovanja, seminare i druge oblike stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja
- surađuje u stručnim projektima koje na razini države pokreće Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i potiče suradnju na zajedničkim projektima Županije (npr. digitalizacija zavičajne građe, programi, manifestacije i sl.)
- obavlja poslove pružanja stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu na zahtjev Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- obavlja i druge poslove prema zahtjevu nadležne matične knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Broj djelatnika Županijske matične razvojne službe: 2 (do ljeta 2021. godine, od 26.7.2021. do 1.2.2022. broj djelatnika ŽMRS: 1)

Mreža školskih knjižnica u županiji

U Splitsko-dalmatinskoj županiji djeluje 101 osnovna škola (od čega 4 umjetničke), 48 srednjih škola (od čega 1 umjetnička) i 4 učenička doma.

Od 108 područnih škola u SDŽ, 2 imaju knjižnicu (imaju prostor i fond, dok je djelatnik iz matične škole).

Ukupno je 5 umjetničkih škola u SDŽ (4 osnovne i 1 srednja, koja ujedno ima i program predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja). Niti jedna nema knjižnicu.

Knjižnicu imaju 95 matičnih osnovnih, 2 područne osnovne škole i 42 srednje škole.

Rad u 2021. godini

Kao i prethodnu, 2020., i ovu je godinu u mnogim segmentima poslovanja obilježila pandemija Covid-19, kako pojedinih narodnih knjižnica u SDŽ, tako i same matične službe. Također, na poslovanje službe u drugoj polovici godine ponajviše je utjecalo odsustvo voditelja/ice ŽMRS, budući da je kolega Tomislav Staničić otišao sa radnog mjesta voditelja ŽMRS na kraju mjeseca kolovoza. Nakon provedenog natječaja, usklađenog s novim Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021), bila je samo jedna prijava koja je udovoljavala u potpunosti uvjetima natječaja ali je prijavljena kolegica odustala zbog plaće koja bi joj bila znatno manja nego što joj je na radnom mjestu s kojeg bi prešla u Matičnu službu GKMM. Nakon ponovljenog natječaja, dobili smo kolegicu koja zadovoljava uvjete natječaja i kriterije za obnašanje radnog mjesta voditeljice Matične službe GKMM. Nova voditeljica je sa radom započela u 2022. godini.

Pored redovnih tema koje obilježavaju svaku godinu, pratili smo i savjetovali narodne i školske knjižnice u takvim, promijenjenim okolnostima rada i pružanja usluga.

Savjetovanje i pomoć knjižnicama na području matičnosti redovito se obavlja po zaprimljenim upitima s terena ili po neposrednom uvidu u poslovanje od strane ŽMRS, i to u područjima:

- Uređenja i opremanja knjižničnih prostora
- Nabave knjižnične građe
- Stručne obrade građe
- Revizije i otpisa
- Zaštite građe
- Informatizacije
- Osposobljavanja za rad u knjižnici
- Stručnih ispita

- Posredovanja među knjižnicama na terenu i Ministarstvima kulture i obrazovanja
- Sudjelovanje i savjetovanje knjižnica u procesima ažuriranja podataka u Upisniku knjižnica, čiji se sustav osuvremenio i prešao pod upravljanje NSK u Zagrebu.

Ukupno je tijekom 2021.g. obavljeno 11 posjeta školskim knjižnicama u svrhu stručnog nadzora, savjetodavno i/ili zbog praćenja rada. Savjetodavni rad sa školskim knjižnicama odvijao se često i telefonskim i elektroničkim putem. Kada je postojala potreba, pomoć se tražila i od ostalih stručnih djelatnika u matičnoj knjižnici, NSK te Ministarstva kulture RH.

Ankete: Osim provođenja ankete o stanju školskih knjižnica u SDŽ u 2020. g, ŽMRS je posredovala u provođenju anketa drugih stručnih djelatnika i institucija iz SDŽ i RH.

Knjižnicama su se redovito dostavljale obavijesti o stručnim skupovima i ostalim novinama u struci, te različite informacije korisne knjižničarima. Pojednim stručnim djelatnicima knjižnica u SDŽ, institucijama, kolegama matičarima i ostalim knjižničarima iz drugih županija pomoć se pružala u provođenju istraživanja.

Prikupljanje, obrada i analiza statističkih podataka o radu knjižnica u 2020. g. odvijali su se u prvoj polovici 2021.g. Podaci su se prikupljali pomoću standardiziranih obrazaca NSK putem Online sustava statističkih podataka o knjižnicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Statistički podaci prikupljeni od knjižnica s područja matičnosti koriste se za izradu analiza stanja u knjižnicama, usporedbe s podacima iz prethodnih godina te izradu skupne slike stanja knjižnične mreže u Županiji. O nezadovoljavajućem stanju u pojedinim knjižnicama, obavještavaju se ravnatelji, nadležna tijela osnivača, NSK, Ministarstvo kulture RH i Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

ŽMRS je tijekom 2021. pomagala u uređenju i opremanju prostora 5 školskih knjižnica.

Usprkos kontinuiranom naporu ŽMRS u isticanju obaveze provođenja revizije i redovnog godišnjeg otpisa, ti su ključni postupci u održavanju kvalitetne strukture i sadržaja fonda nedovoljno osviješteni među školskim knjižničarima SDŽ. Tijekom 2021.g., 37 školskih knjižnica provelo je reviziju i/ili otpis.

Zaštita knjižnične građe česta je tema u kontaktima sa školskim knjižničarima, pa je ŽMRS i u 2021. g. redovito savjetovala školske knjižničare u tom segmentu rada, kao i po pitanju nabave knjižnične građe i njezine stručne obrade.

Rad ŽMRS u području školskog knjižničarstva provodio se među ostalim i kroz pomoć pri osposobljavanju knjižničara za rad u školskoj knjižnici, pomoći kod polaganja stručnih ispita, priprema literature, zakonskih propisa, izrada pravilnika o radu, pitanja radnih odnosa, kulturno-javnih aktivnosti.

Informatizacija školskih knjižnica jedan je od prioriteta ŽMRS, pa s tim ciljem ŽMRS kontinuirano zagovara informatizaciju školskih knjižnica u SDŽ, tj. implementacije knjižničnog software-a u knjižnicama koje još ne koriste računalno poslovanje, kao i nadogradnju sustava onima koje svojim programskim rješenjima ne zadovoljavaju odredbe Standarda.

Zbog brojnih upita sa terena (uglavnom školskih knjižničara) o aspektima poslovanja koji se tiču knjižničnog programa MetelWin, u suradnji sa tvrkom Point d.o.o. krajem 2021. godine dogovorena je serija online webinaru koji su započeli u 2022. godini a tiču se edukacije u korištenju knjižničnog programa MetelWin (trenutačno su obrađene teme statistike i revizije i otpisa građe).

Suradivali smo i s NSK te redovno prisustvovali sastancima Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi. Redovna je suradnja i sa Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Uredom državne uprave, HKD-om, Društvom knjižničara u Splitu, te ostalim knjižnicama izvan županije, kao i ostalim stručnjacima iz područja informacijskih znanosti.

Dio godine bio je posvećen analizi podataka iz Sustava statističkih podataka o knjižnicama, analizi samog sustava i preostalih pogrešaka u njemu, te evidentiranju prostora za napredak, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK u Zagrebu, ostalim matičnim službama u RH i knjižničarima na području SDŽ.

ŽMRS je sudjelovao u organizaciji dvaju stručnih webinaru, u suradnji sa Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara:

- CSSU, ŽMRS i Sveučilišna knjižnica u Splitu – webinar „**Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice**“ – 16. studenog 2021. g.
- CSSU i ŽMRS – webinar „**Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje**“ – 9. prosinca 2021. g.

ŽMRS je sudjelovala i u poslovima u matičnoj knjižnici, kao što su:

- Rad u Stručnom vijeću GKMM Split.
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka za mrežu knjižnica GKMM.
- Planiranje osnivanja bibliobusne službe GKMM Split i nabave bibliobusnog vozila u okviru natječaja ESF-a „Čitanjem do uključivog društva“ – stručna suradnica ŽMRS je sudjelovala u radnom posjetu Gradskoj knjižnici Zadar, 29. listopada 2021., zbog prikupljanja dodatnih informacija i iskustava vezanih za pokretanje bibliobusne službe u GKMM Split.
- Planiranje prostora i opremanja novog ogranka GKMM Split u kotaru Mejaši.
- GKMM projekt digitalizacije baštinske građe.
- Suradnja s kolegama iz matične knjižnice u područjima:
  - uređenja i opremanja knjižničnih prostora
  - nabave knjižnične građe
  - stručne obrade građe
  - revizije i otpisa
  - zaštite građe
  - informatizacije
  - osposobljavanja za rad u knjižnici
  - stručnih ispita
  - posredovanje s Ministarstvom kulture i medija

Osobno stručno usavršavanje i rad u stručnim tijelima

Tomislav Staničić

Sudjelovanje:

- Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - webinar CSSU, 31.3.2021. & 13.4.2021.
- 15. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 9. festival hrvatskih bibliobusa – stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem. Mjesto održavanja: online putem aplikacije Zoom 08.06. - 09.06.2021.
- webinar Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom ZaKi 31.05.2021.
- Završno predstavljanje intelektualnih rezultata EU projekta Traditional children's stories for a common future – TRACE

Organizacija:

- Član programsko-organizacijskog odbora stručnog skupa "*Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti*", GKMM Split 22.11.2021.
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „*Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice*“, održan 16.11.2021.

Rad u stručnim tijelima:

- Član Povjerenstva NSK za izradu prijedloga Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj.
- Član Radne skupine za izradu prijedloga Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj.
- Član Stručnog vijeća GKMM Split.
- Član Partnerskog vijeća za izradu i provedbu Strategije razvoja grada Splita do 2030. godine.
- Član uredništva Portala narodnih knjižnica RH.
- Član Glavnog odbora Društva knjižničara u Splitu

Maja Stazić

Sudjelovanje:

- Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - webinar CSSU, 31.3.2021. & 13.4.2021.

- Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom Zaki - webinar CSSU, 27.5.2021.
- 15. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 9. festival hrvatskih bibliobusa – stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem, 8.6.2021. & 9.6.2021.
- Međunarodna konferencija o poticanju čitanja „Čitajmo da ne ostanemo bez riječi”, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 12.10.2021.
- 13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Umag, Hotel Sol Garden Istra for Plava Laguna, 20. – 22. listopada 2021.
- Stručni skup „Nova zgrada, nova knjižnica”, Gradska knjižnica Požega, 9.11.2021.

Organizacija:

- Radionica „Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica“, GKMM Split, 11.6.2021.
- Koordinatorica i članica organizacijskog tima ERASMUS+ projekta "Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica“, GKMM Split
- Članica programsko-organizacijskog odbora stručnog skupa "Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti", GKMM Split (22.11.2021. godine)
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „Struktura i sadržaj mrežnih stranica školske knjižnice“, održan 16.11.2021.
- Planiranje i organizacija CSSU webinara „Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje“, održan 9.12.2021.

Ostalo:

- Članica Stručnog vijeća GKMM Split
- Članica Društva knjižničara u Splitu

Klasa: 612-04/22-01/13

Ur. broj: 2181-237-04/22-14

U Splitu, 16.2.2022.

Stručna suradnica u ŽMRS

Maja Stazić, mag. bibl.